

# AGRÁRMINISZTÉRIUM





# Az európai zöld megállapodás és a biodiverzitás

**Kőrösi Levente**  
**főosztályvezető**

**2023. április 14.**

# Az európai zöld megállapodás, mint szakpolitikai intézkedéscsomag



Területei:

- éghajlat-politika,
- környezetvédelem és **biodiverzitás megőrzés**
- **mezőgazdaság**
- energetika,
- közlekedés,
- Ipar
- fenntartható finanszírozás.

→ EU 2030-ig szóló **biodiverzitás stratégiája**

→ EU termőföldtől az asztalig stratégia

összhangban vannak és kiegészítik egymást



# Az EU 2030-ig szóló biodiverzitás stratégiája



**„Európa biológiai sokfélesége 2030-ra a helyreállítás útján járjon az emberek, a bolygó, az éghajlat és gazdaság érdekében”**

I. A természet védelmére irányuló 3 célkitűzés

II. A természet helyreállítására vonatkozó 14 célkitűzés

**Végrehajtás nyomon követése:**

2024 – EU BDS 2030 előrehaladásának értékelése

2026 – Az EU természet állapotáról szóló jelentése

2030 – EU BDS 2030 végső értékelése & az EU természet állaptáról szóló jelentés



# 1. Az Unió szárazföldi területe legalább 30 %-át védelemben kell részesíteni - „Transzeurópai természetvédelmi hálózat” létrehozása

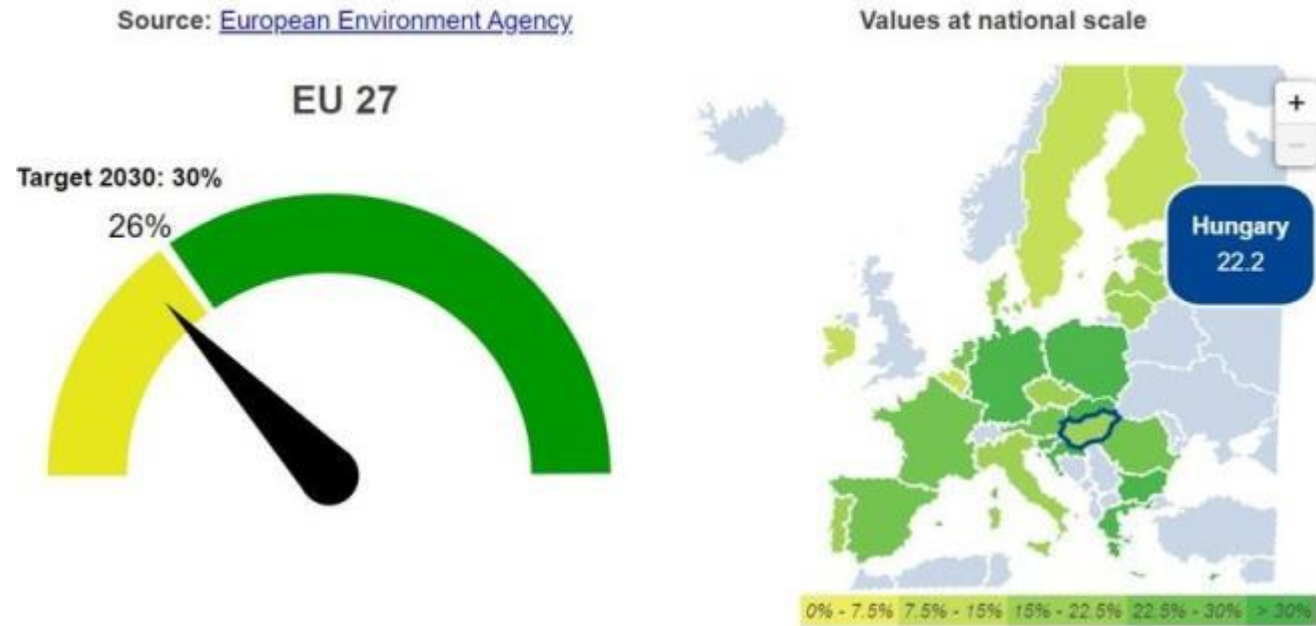


## Mit jelent ez?

EU szinten további 4% védetté nyilvánítás

## Mi történt eddig az EU-ban?

- Európai Bizottság útmutatója további védett területek azonosításáról és kijelöléséről (2022)
  - Tagállami vállalások („pledge”) – folyamatban
- Bizottsági egyeztetések tagállamokkal / ökorégiókkal
- tagállami vállalások finomítása, véglegesítése („politikai kötelezettségvállalás”)



## 2. Szigorú védelmet kell biztosítani az uniós védett területek legalább 1/3-án, ezen belül valamennyi meglévő természetes és öreg erdőnek



### Mit jelent ez?

Összterület 10%-a az uniós cél (jelenleg kb. 3%)

Különös figyelmet kell fordítani a biológiai sokféleségben  
kiemelkedően gazdag vagy nagy potenciált képviselő területekre

### Mi történt eddig az EU-ban?

- Európai Bizottság védett területes útmutatója (2022)
- Európai Bizottsági útmutató az uniós elsődleges és öreg erdők meghatározására, feltérképezésére, nyomon követésére (2023)
- Tagállami vállalások („pledge”) – folyamatban



### 3. Az uniós védett területeket hatékonyan kell kezelni



#### Mit jelent ez?

Egyértelmű természetvédelmi célokat és intézkedéseket kell meghatározni és azokat megfelelően nyomon követni

#### Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottsági elvárás: összes Natura 2000 területre mérhető, konkrét, részletes természetvédelmi célkitűzések 2024-ig (ún. céldokumentumok)
  - Natura 2000 területek fenntartási terveinek elkészítése és jóváhagyása
- Megvalósítás: Céldokumentumok, pl. nagy projektek hatásbecsléseinél

(pl. autópálya, vasút) a Bizottság használja

→ Fenntartási tervek: a természetvédelmi kezelések alapja (pl. uniós pályázatoknál)



Kép: AM Archívum

## 4. Az élőhelyek és a fajok védettségi helyzete nem romolhat és legalább 30 %-uk eléri a kedvező védettségi helyzetet vagy legalább javulást mutat



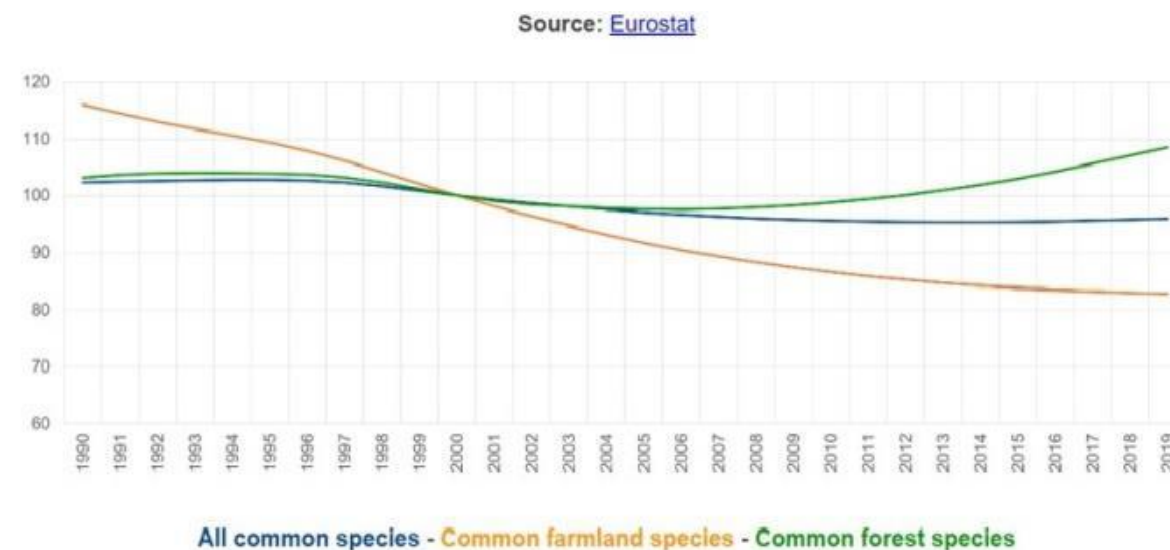
### Mit jelent ez?

Uniós új jogszabály: **természet-helyreállítási rendelet**

Egyértelmű természetvédelmi célokat és intézkedéseket kell meghatározni és azokat megfelelően nyomon követni

### Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottsági javaslat – a természet helyreállításáról szóló európai uniós rendelet-tervezet (tárgyalása folyamatban!)
- EU szf-i és tengeri területeinek 20%-án hatékony és területalapú helyreállítási intézkedéseket kell megvalósítani





## 5. A beporzók állományainak hanyatlása megfordul



### Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottság közleménye::A beporzókra vonatkozó új megállapodás, melynek prioritásai:
  - I. A beporzók pusztulásával, valamint annak okaival és következményeivel kapcsolatos ismeretek bővítése
  - II. A beporzók megőrzésének javítása és pusztulásuk okainak kezelése
  - III. A társadalom mozgósítása, valamint a stratégiai tervezés és együttműködés előmozdítása minden szinten

- EU természet-helyreállítási rendelet-tervezet:

a beporzó szervezetek populációi által mutatott negatív trendek

megszüntetése és megfordítása 2030-ig



Kép: MTA ÖK, Beporzók a kertünkben c. kiadvány

## 6: A kémiai növényvédő szerek használata és kockázata 50 %-kal csökken



### Mit jelent ez?

Használat és kockázat 50 %-kal csökken

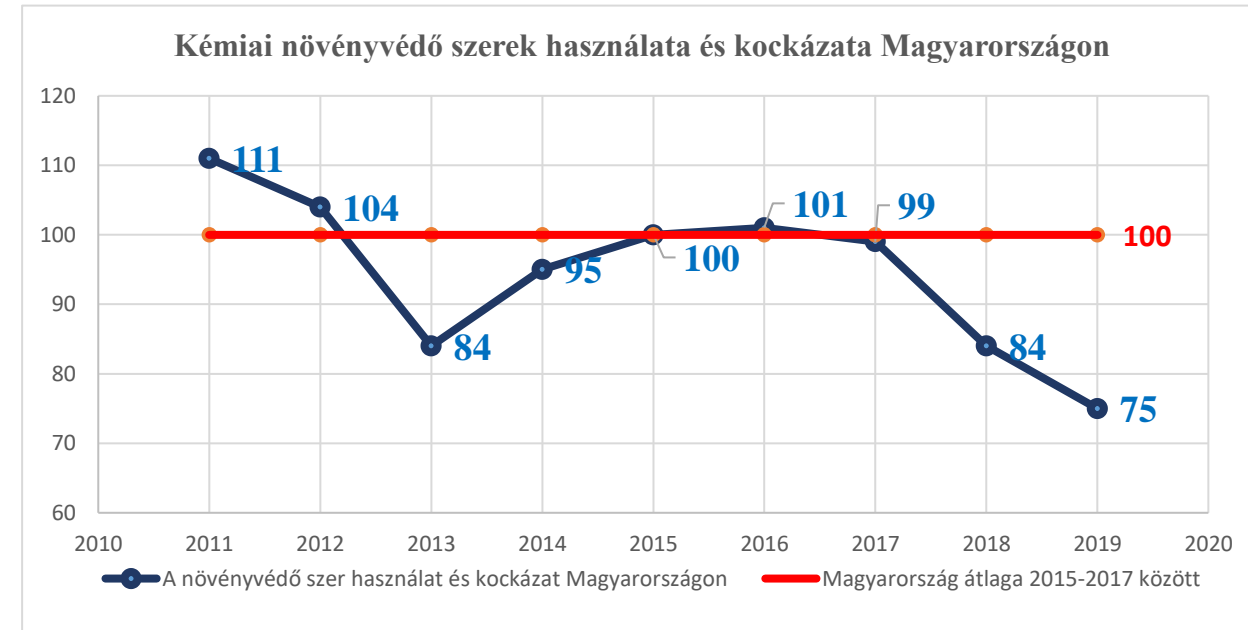
a legkockázatosabb növényvédő szerek használata

50 %-kal visszaesik.

### Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottsági javaslat: Új EU **rendelet** tervezet a növényvédő

szerek fenntartható használatára (tárgyalása folyamatban!)



## 7. A mg-i területek legalább 10 %-án található magas biodiverzitású tájelemek



### Mit jelent ez?

Mezővédő erdősávok, fásítások, fás-bokros sávok, mezsgyék, nem művelt táblaszegélyek, vízfolyások parti sávjai, időszakos vízborítású területek)

### Mi történt eddig az EU-ban?

- Európai Bizottság ajánlásai a nemzeti KAP stratégiai tervek készítéséhez
- A KAP stratégiai terveire vonatkozó bizottsági észrevételeket tartalmazó levelek
- A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja majd a mezőgazdasági területeken a magas biodiverzitású tájképi elemek 10%-os arányának elérését



Kép: Greguss LG

## 8. A mezőgazdasági területek min. 25 %-án ökológiai gazdálkodás folyik és az agroökológiai gyakorlatok sokkal elterjedtebbé válnak

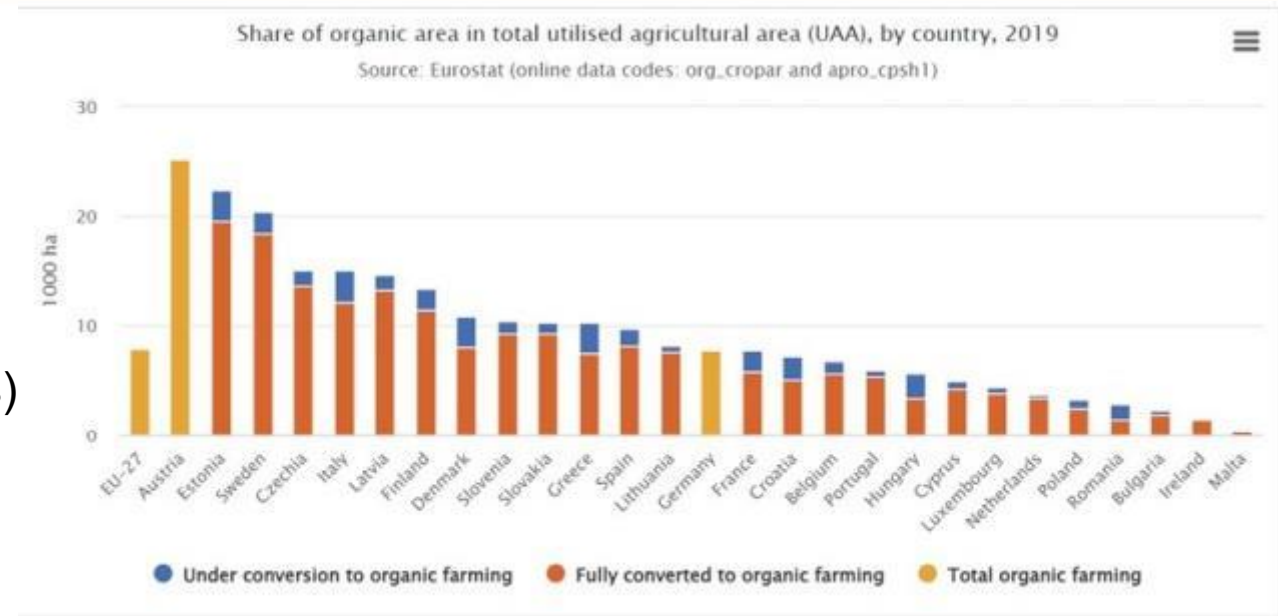


### EU BDS 2030 & Termőföldtől az Asztalig Stratégia

is ugyanezt a célt tűzi ki

### Mi történt eddig az EU-ban?

- EU ökogazdálkodásról szóló akcióterv (2021. március)
- KAP stratégiai tervekben ökogazdálkodás ösztönzése
- Elfogadták az ökológiai termesztésre alkalmas fajták nyilvántartásba vételét megkönnyítő szabályokat a kiemelt fajok esetében (2022)
- Bizottsági javaslat a növényi szaporítóanyagok forgalmazására vonatkozó uniós jogszabályok felülvizsgálatáról (2023. júniusban?)



# 9. 3 milliárd új fa ültetése/telepítése az EU-ban az ökológiai elvek teljes körű tiszteletben tartásával



## Mit jelent ez?

Ültetések, telepítések közül azok fogadható el, amelyek az ökológiai szempontok figyelembe vételével történnek

## Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottsági útmutató a biodiverzitás barát erdőtelepítés, erdőfelújítás és faültetés kapcsán (2023. március)
- A természetközeli erdőgazdálkodásra vonatkozó Bizottsági útmutató (folyamatban . pár hónapon belül megjelenik)
- Uniós természet-helyreállítási rendelet-tervezet is releváns



Kép: Greguss LG

# 10. A szennyezett talajú területek helyreállításában jelentős előrelépést érünk el

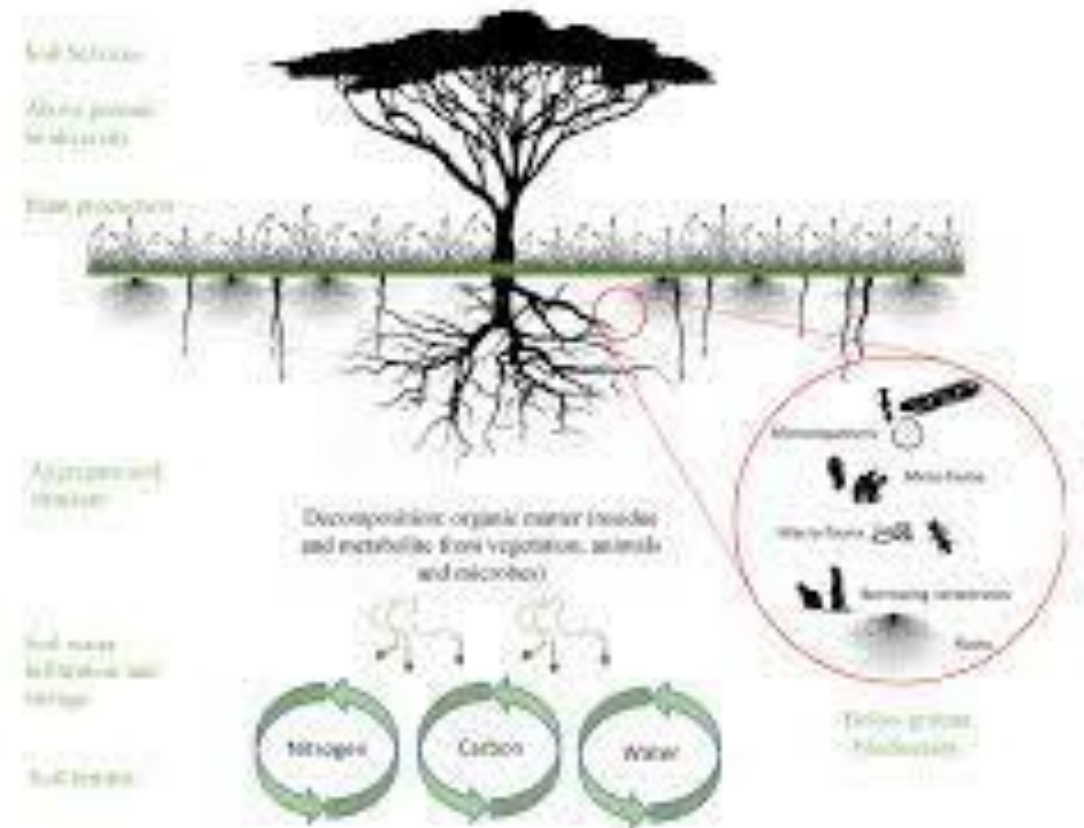


## Mit jelent ez?

Egészséges talajokra van szükség a talaj ökoszisztéma szolgáltatásainak biztosításához, csökkenteni kell a talajszennyezést, helyre kell állítani a leromlott talajokat.

## Mi történt eddig az EU-ban?

- EU 2030-ig szóló talajvédelmi stratégiája (2021. novemberben elfogadták)
- Új talajegészségre vonatkozó uniós jogszabály-javaslat várható 2023-ban



# 11. Megtörténik legalább 25.000 km-en a folyók természetes funkcióinak helyreállítása



## Mit jelent ez?

Legalább 25 000 km-en az édesvizi ökoszisztémák helyreállítása, a vizek természetes funkcióinak helyreállítása, a felszíni vizek hosszirányú és kresztirányú átjárhatóságát akadályozó elemek felmérése, leltárba vétele és ahol lehetséges, felszámolása

## Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottság útmutatója – a szabadfolyású vizek helyreállítása kapcsán (2021)
- Uniós természet-helyreállítási rendelet-tervezet is releváns (hossz és oldalirányú kapcsolat & árterek természetes funkcióinak fejlesztése)



Kép: Greguss LG

## 12. Az idegenhonos inváziós fajok által veszélyeztetett vörös listás fajok száma 50%-kal visszaesik



### Mi történt eddig az EU-ban?

- Inváziós idegenhonos fajokról szóló uniós rendelet alkalmazásának felülvizsgálatát 2021-ben tette közzé a Bizottság
- IAS fajok frissített uniós listája (2022. augusztus)



## 13. Legalább 50 %-kal csökken a trágyázásból származó tápanyag-veszteség, a műtrágyahasználat legalább 20 %-kal esik vissza

### Mi történt eddig az EU-ban?

- Az EU integrált tápanyag-gazdálkodási cselekvési tervének készítése folyamatban van (2023-ban várhatóan bemutatják)
- FF2-ban is



# 14. A legalább 20.000 lakosú európai városok nagyszabású városzöldítési tervvel rendelkeznek



## Mit jelent ez?

Városi erdők, parkok és kertek; városi veteményesek; zöld tetők és falak; utcai fasorok; városi rétek és városi sövények létrehozására irányul & zöld felületek összeköttetésének javítása

## Mi történt eddig az EU-ban?

- Bizottsági útmutató a települések támogatására a városzöldítési tervek kidolgozásához
- (2022. okt.)
- Uniós természet-helyreállítási rendelet-tervezet alapján a cél az alábbi volna:
  - városi zöldfelületek kiterjedésében a 2021. évi szinthez képest jelentkező csökkenés megszüntetése 2030-ig
  - az érintett területek zöldfelület-arányának 3%-os növelése 2030-ig





## EU Biodiversity Strategy Dashboard

<https://dopa.jrc.ec.europa.eu/kcbd/dashboard/>

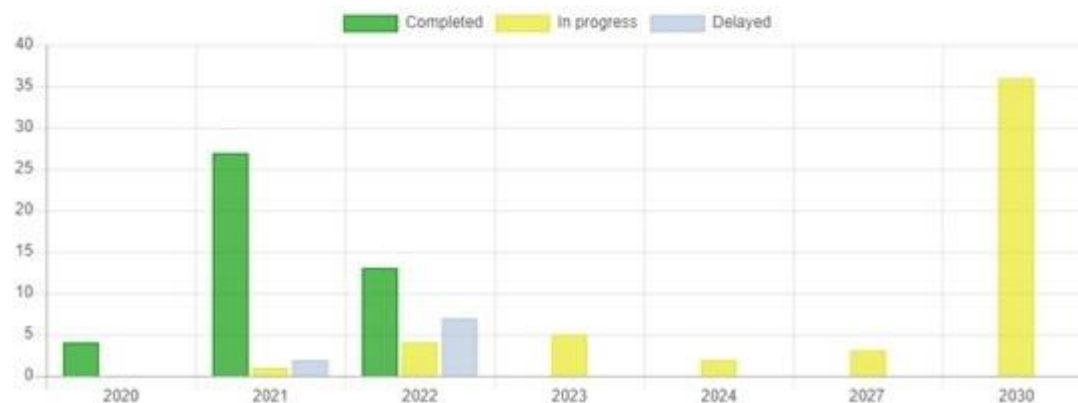


The dashboard of the EU Biodiversity Strategy is showing progress of the EU and its Member States towards the targets set for 2030

### SUMMARY

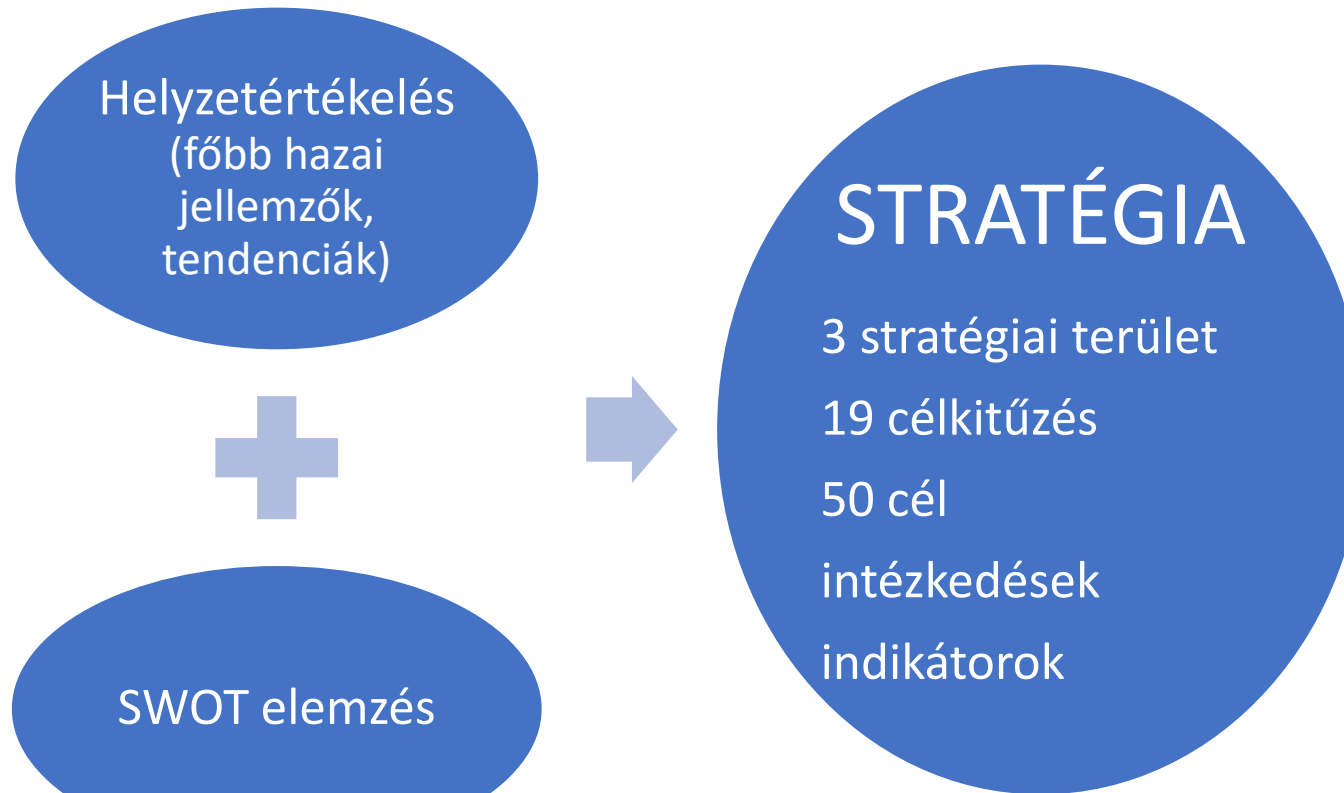


### Actions deadlines and status



# 2030-ig szóló új Nemzeti Biodiverzitás Stratégia

Jelenleg jóváhagyás előtt áll



Források  
azonosítása a  
megvalósítás  
támogatására

Nyomon követés:  
Közbenső (2025)  
+  
Időtáv végén

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

